

Føroya
SOSIAL-DEMOKRATUR

Blaðstjóri
VILLI SØRENSEN
telf. 2172
Postbox 76

Prent:
A. ØSTER

Renta av lögtingsskatti.

Skatturin er overstórur. Serstakliga tær smærri inntøkurnar pínast sváran. Smámenn — fiskimenn, arbeidarar og lágt lønað starvsfólk — gjalda ov nógván skatt. Afturhaldið hevur ongantíð vilja lurtað eftir javnaðarmonnum, tá ið teir harðliga hava átalað hesa skeivu gongd. Men nú nivir hin í botn skrávaða skattaþyrðan so harðliga, at mangur man á sannan, at einastu ráðini eru at fylkjast við javnaðarmonnum í teirra miðvísa og rættvísigerandi skattapolitikki, ið sigur, at tær smáu inntøkurnar ongan ella lítlan skatt skulu bera, meðan tær stóru inntøkurnar skulu skattast so mikið dyggari.

Sum kunnugt hava javnaðarmenn áður havt uppskot um, at inntøkur undir 3700 kr. ongan lögtingsskatt skulu hava, og at tær fyrstu inntøkurnar omanfyri her bert skulu gjalda heilt lítlan lögtingsskatt.

Hetta vilja afturhaldsflokkarnir ikki — og har mugu vit eisini minnast til, at størsti skattaokrari og seigipnari eftir smámannsins seinastu oyrum er tjóðveldisflokkurin, sambært hansara öra loysingarpolitikki.

Í dag tekur gjaldstovan rentur av hvørjum oyra, ið ikki er inn-goldið rættstundis. Hetta er væl einki at siga til, tá ið vit vita, at landskassin, orsakað av at skatturin ikki kemur inn, má arbeiða við stórum lánum við høgari rentu.

Men her er tó ein grovur skeivleiki at finna.

Menn, ið altíð eru hugaðir at gjalda sín skatt rættstundis, men ikki fáa gjørt tað, tí teir ikki hava fingið peningin frá útgerðarmanninum, koma eisini undir hetta rentuokur.

Hetta er órættvísi. Sjúlvandi skuldi útgerðarmaðurin goldið hesa rentuna, men tað man neyvan hava verið gjørt.

Nú er tó lóg sett í gildi, ið sigur, at útgerðarmenn skulu gjalda fiskimanninum 6 pst. í rentu fyri hvønn dag teir afturhalda peninginum aftaná fiskurin er seldur.

Harvið vilja fiskimenn, ið koma undir rentugjaldið, fáa tað aftur-

Hin nationali spurningurin.

Sambandið og fólkaflokkurin hava livað av at halda hin nationala spurningin flótandi.

Javnaðarmenn tóku frá fyrsta degi av avgjörða stöðu og lögdu til brots fyri at fáa hann loystan, tí týðuligt var, at hann forðaði fyri øllum framburðspolitikki.

»Føroyskt mál skal vera hövudsmál,« stóð í javnaðarmanna vina- og frælsisbrævi — og nú er tað vunnið.

»Eingin lærari skal verða settur við fólkaskúlan í Føroyum uttan prógv í føroyskum,« var eitt uppskot javnaðarmanna.

Tað varð felt av afturhaldinum, eisini Jóannes bónda og hansara monnum — men nú er prógv í føroyskum verðið ein treyt fyri at fáa embætti við fólkaskúlan.

»Føroyska flaggið skal verða góðkent við lóg uttan fyri trímálmærkið,« varð sett fram sum eitt uppskot frá javnaðarmonnum. Hetta hendi longu í 1931. Men afturhaldið var ímóti, eisini Jóannes bóndi og hansara menn. Men nú er flaggið góðkent og flaggtrætan endað.

Setan á stovn av einum hövunda- ella mentunargrunni var eitt uppskot javnaðarmanna. Men afturhaldið feldi tað at byrja við, eisini Th. Petersen og hansara menn. Men so komu uttantsmenn uppí. Tá batti — nú hava vit mentunargrunnin.

Sambært orð Th. Petersens á bryggjuni á Tvøroyri til P. M. Dam, hevði Jóannes bóndi sagt at:

eingin maður í Føroyum hevði barst dúgligari og vart betri føroyskt mál enn P. M. Dam, formaður hins føroyska arbeidara-flokks.

Hann, ið vil dugna føroyskari andsmenning frá almennum sessum og stovnum eins og á tingi, eigur at fylkjast um javnaðarflokkinn, bolverk mentunarlívsins í Føroyum.

STEVNURNAR

Vágastevnan og Varmakeldustevnan sunnudagin eydnaðust væl, og veðrið var frálíkt.

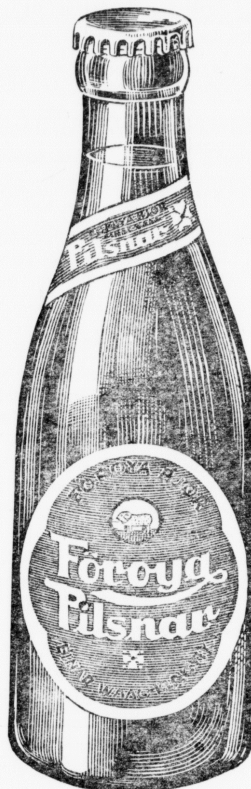
goldið við teirri rentuni, ið útgerðarmaðurin er skyldugir at gjalda fiskimanninum fyri hvønn dag, ið hann afturheldur peningin eftir ásettu tíðarfreist.

Hetta er eitt framstig, men tað kostaði javnaðarmonnum vikulangar tingingar í fiskivinnunevndini at fáa hetta fært í gýgnum.

FØROYINGAR

drekka føroyskt øl!

Teir drekka —

Tjaldur

kom ígjáramorgunin klokkan 5½. Vit hittu ein mann, ið skuldi fara við Ternunum til Suðuroyar. Hann læt væl at tí, at Skipafelagið gjörði sær tann ómak at fáa Ternuna norður úr Suðuroy fyri at flyta ferðarfólkið frá Tjaldinum suður alt fyri eitt. Men hann segði seg at vera noyddan at finnast at, at teir ikki hövdu smakkað hvørki vát ella turt síðan kvöldið fyri og nú aftur skuldu út við einum øðrum skipi og sita har umborð í fleiri tímar uttan at fáa nakran mat. Hetta mátti illa borið til í nútíðini, men soleiðis var tað, legði hann aftrat.

Við Tjaldur vóru ca. 250 ferðafólk.

**Alt
prent**

verður gjørt á

PRENTSMÍÐJUNI Á HEYGSBREYTT
TELF. 1820 TÓRSHAVN

Tórshavnar

líkkistugoymsla

hefur telefon nr. 2206

ymiskir prísir
JACOB C. JOENSEN
síkkari

Molly-kúgvín.

Innflutt fyri 1.840.000 kr.

Hin 3. mars 1951 stóð grein í SOSIALINUM við hesi yvirskrift. Vit endurprenta her brot úr hesi grein:

Versta dømi í so máta (hvussu føroyskur landbúnaður verður dripin) er Molly-kúgvín, hesin ræðuligi kleppurin fyri føroyskan landbúnað, ið orsakar at menn ikki sleppa av við mjólk sína og harvið eru noyddir at minka um mjólkaframleiðsluna, so teir bert hava nóg mikið til egið brúk.

Tú fert valla inn í ein einasta handil í Føroyum, uttan tú sært krambúðarhyllarnar boygna undir Molly-dósum í rúgvúvis, — og tað kostar landinum í stórum.

Í 1949 var Molly-kúgvín tíggi- undi størsti útreiðsluþøstur í føroyska landshúsráðinum.

Innflutt varð fyri 1 miljón 840 túsund kr.

Slakar tvær miljónir krónur av landinum fyri mjólk, tað er eitt talandi dømi um, hvussu nógv okkara ráðandi menn hava hugsað um landbúnaðin. Hvat stórverk kundi ikki verið gjørt, um hesar miljónirnar vóru nýttar til keyp av ambodum, framleiðslustudningi o. ø.

Molly-mjólkinn inn — okkara mjólk á sjógvín.

Úrslitið verður, at okkara mjólk verður stoytt á sjógvín, aftaná at hava kostað fólk og landi arbeiði og nógván pening.

Tað er ein harmilig og ikki óvanlig sjón t. d. at síggja Klakksvíkina hvíta av mjólk, ið stoytt er út av vippuni har.

Enn harmiligari er tá at síggja Tjaldrið koma siglandi inn eftir vanni við Molly-mjólk í lastini fyri tiggjutúsundavís av krónum, samstundis sum okkara sjómenn mugu leita til fjarlagdar fiskileiðir fyri at kunna bera ovturtangar byrðar, ið skulu til fyri at gjalda tað, ið okkara landbúnaður gevur ov lítið, tí okkara landstýri setur allar hurðar upp á bak fyri fremmandum vörum, eisini teimum, ið kappast við okkara egna framleiðslu. Aftrat hesum skapa tær vinnuloysi.

... men hvat gerst fyri afturhaldinum.

Einasta leiðin til vælferð fólksins og landsins er hin sosialistiska, ið er einasta leið, ið enn er ávíst her á landi, hvørs grundsjónarmið eru roynd í øðrum londum við teimum mest fullkomnu úrslitum. Sosialisman vil ikki einans böta í smáum og hjálpa í neyðini partvís, men hon vil broyta alt frá grundini, alt samfelagið sum tað er, soleiðis at hvør einasti táttur í samfelaginum fær nýggj gróðrarlíkindi og 100 pst. vissu fyri rættvísari úrtøku av arbeiðinum.